

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Hexaēmeron Hē Toi, Kosmourgia, Georgiou tou Pisidou
diakonou ...**

Georgius <Pisida>

Lutetiae, 1585

Aristotelica grandinis definitio exagitur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70102](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70102)

PISIDÆ, MVNDI OPIIFICIVM.

Nam mox aquas vt gelida saxa frigore

Ezech. 38.
Ios. 21.

Ignaua bruma indurat, æstas at modò
Lapides rigentes grandinis iacit horridæ.

Causas sacrorum oraculorum ritè quis

Examinauit in hoc opere lapidario?

Aristotelicã
grãdinis de-
finitionem
exagitat, quæ
traditur l. 1.
Meteor. c. 12.
Quid. 9 Met.
Pötanus l. 1.
Meteor. c. 10

Audacius quale os Stagiritæ sôphi

De grandinis vi orationes euomit:

Vt Sol vaporem ad se humidum cùm traxerit,

Et concauis in nubium meatibus

Frigus pruinosum inserens, totam obtegit

Rigoris expirationem in infimo,

In saxa molle vertit, induratque rem,

Hinc grando rigidi marmoris vires habens,

Diffunditur veluti cylindri saxei.

Iam frigoris contensione hiems fera,

Torpore fluminis indito compagini,

Non, rarefactum, fluere tunc illud sinit,

At contrahens stringensque concretum indicat.

O labricos
discursuum
fluctus nim.
Hor. 2. Ser.
Tib. 1. 2. cl. 1.

† O syllogismorum vagos fluctus nimis!

Structura inanis ludicrorum infantium,

Dum colligunt paleas, vt ædificent casas.

O bulla saliens, & tumore turgida,

Quæ spiritu ampullata verba inflat leui:

Hanc veluti rem fragilem caducãque illico

Effingit vna stilla, guttãque disijcit.

Si frigus astringit gelata hæc marmora,

Idemque siccæ præstat æstatis calor,

Quæso vnde ad vnicam actionem dispares,

Ac

530

540

550

Γῆ μὲν γὰρ αὐτὰς, οἷα πετραῖας πάγους,
 Χθμὸν ἀπεσκήρισε, πῆ δὲ καὶ ἥρας
 Στερροῖς * ἀφῆκε τ' χαλκῆς τοῖς λίθοις.

530 Τὶς τὰς ἀφορμαὶ τῶν ἀπορρήτων λόγων,
 Ταύτης ἀπικρίβωσε τ' λειτουργίας;

Ποῖον δρασωθέν τῷ Σπαχλείτῃ σόμα
 Τὸς τῆς χαλκῆς ἄξερον ἐ) λόγους·
 Ὡς ἥλιος μὲν ὑγρὸν ἀρπάσας πάγους,
 Καὶ πρὸς τὰ κοῖλα τ' νεφῶν ὀρύγματα,
 Τὴν φύξιν ἐνθεῖς, καὶ * πεισεύειας ὅλην
 Τῆς ψυχρότητος ἐν βάθει τ' ἰκμάδα,
 Λίθοι τὸ χαῦνον, καὶ παχυνὴ τὴν φύσιν,
 Καὶ λείθεν ἢ χαλκῆς μαρμάρου μύνη,
 Λύσις * κυλίθρων γίνε) λιθοδρόμων.

540 Ο δ' αἶνε χθμῶν ψυχρότητος ἐκτασθ,
 Νάρκωσιν ἐνθεῖς τ' ῥοῆς τῆς συστάσθ,
 Χεῖρ μὲν αὐτ' ὅσκι εἰς χθμῶν μύνη,
 Σφίγγων τ' καὶ αἰῶν δεικνύει πεπηγμύνην.

Ὡ συλλογισμῶν δὲ ὀλιγα κύματα,
 Καὶ κλισμα χαῦνον παιδικῶν ἀθυμῶν,
 Τὰ λεπτὰ κέρφη συλλεγόντων εἰς τέλην.
 Ὡ πομφόλυξ σφύζουσα καὶ φυσωμύνη,
 Καὶ πνέουσα τοῖς ἐνογκάδης * λόγους,
 Ἦν ὡς ἄβαθρον καὶ ἀφάρυτον κλισίον,

550 Ὑεχὰς στωιστῶν, καὶ σαγῶν ἀνατρέψθ.
 Εἰ συσρέφθ γὰρ τοῖς πάγους ἢ ψυχρότητος,
 Καὶ τῶν ποιῶν τ' ἥρας ἢ θερμότητος,
 Γόθεν στωῆλλον εἰς * στωέρησιν μύνην,

γρ. σερρὰς
 τὰς λίθους.

γρ. ἀφικλῆ-
 σασ.

γρ. χύπας.

γρ. ἐν ὀγκώ-
 σαι.

γρ. ἐνέργησαν.

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Εναντίας ἔχοντες ἐργάται δύο;
 Γοῖαι δὲ γῶναι, καὶ κυλίεσθαι καὶ εὐρόφοι,
 Τίω φύξιν ἐσφαίρωσθαι εἰς ῥυτίω λίθον;
 Πότεν δὲ καὶ φλόξ τῆ βροχῆ μεμιγμένη,
 Καὶ τῆ φιλέθροισ συστροφῆς εἰλαμένη,
 Αλωσιν ἢ πέπονθεν ἀμνηλοφθόρον;

Εἰ δὲ αὖτις ἢ νοῦν ὄξυκίνητον εὐρέφων,
χ. ἀνάφυξιν. Ἡ πνύμα λεπτόν εἰς ἀνάπτυξιν * λόγου,

Εἰπὴν ἢ πικρὸν ὦν ἀποκρύφω μᾶθοι,
 Καὶ τῆ τῆς σῆς δέσποτα παρμηθείας
 Ὡς μὴ τὸ μῆκος ἢ τὸ κάλλος τῆ πλατοῖς,
 Μόνον σκοπήσας ἐκπλαγῆ, τῆ κλισμῆ,
 Ἀλλ' ὡς τε μᾶλλον τῆ νοήσῃ τῆ βάθοις
 Πρὸς ἕφος ἀρτεῖς, γινώσκῃς σε θαυμάσι.

Ἀλλ' ἔπειτα λοιπὸν ὦ Σπαρτιάτη Πλάτων,
 Καὶ τῆ μαθητῆ πείσον, ἢ πείσεις λέγων,
 Ἐκ τῆ δῦω κέτελε, καὶ γὰρ κέτω,
 Μὴ πως ἐπαρθεῖς τῶ μέγαρόν σου δρόσῃ,
 Ὡς τῆ νεοτῆς αἰετῆ, καὶ μὴ γέλων,
 Αὖτις κείλεθης, μὴ φέρων τῆ ἥλιον.

Ἀλλ' ὦ πῶρ ἡμῖν ἐμφανῶς κεκρυμμένον
χ. κελκοῖαν. Καὶ φῶς * μὲν οἰκῆν, τοῖς ὃ τῆ σὴν εἰσάδῃ,
 Ζητῆσαι, πολλῶν ἀντιπέμπων ἐσφῆδῃ,
 Ὡς συγκαλύπτων ἢ μόνον τῆ σὴν φύσιν,
 Ἐν συστολῇ δὲ δεικνύων καὶ τίω κέσιν·
 Ὅπως ἐδύ τις ἄξερονῆσθαι λόγῃ.
 Τὴν σὴν ἀνεξέδρητον εἰσάδῃ γέλη,
 Πρῶτον γὰρ οἱ κέλυμμα τίω στήνῃ κέσιν,

Καὶ

560

570

580

Ac sibi repugnantes opifices currerent?
 Quæ infundibula, quæ machinæ versatiles,
 Frigus rotundarent in vdim scrupulum?
 Et vnde flamma mixta madidis imbris,
 Atque inuolucris acta tam discordibus,
 Non patitur inde euerfionem mutuam?

De igne ful-
 guris, nubi-
 bus incluso.

560 SIN rursus aciem mentis intendens suæ,
 Arguto & ingenio explicans sententiam,
 Proferre discat credibile quid in abditis,
 Sanè hoc tuæ opus est Providentiæ, ô Deus:
 Ut neutiquam longique latique hoc decus
 Rerum stupefcat conditarum cogitans,
 Magis at magisque intelligens profunda, te,
 Euectus ad summa, agnitum mirans colat.

Redit ad
 inuestigato-
 rem naturæ.

Suggere quod est reliquum Stagiritæ Plato,
 Et hoc alumno, si potes, persuadeas,
 570 Descende ab altis, & loquere summissius,
 Ne audacia elatus superbæ mentis, vt
 Aquilæ ferocis pullus, inuitus quoque
 Labaris infra denuò, Solem haud ferens.

Locus in
 Platonem.

At tu qui apud nos & lates, clarè & pates,
 Lumen quidem habitas, sed tuam quærentibus
 Essentiam, caliginem cæcam inijsis,
 Cùm non tegas modò tui vim numinis,
 Angustè at ostendas creatum quicquid est:
 Vt si quis indagare ratione audeat

Dei Mun-
 dique cogni-
 tio ardua.

580 A nemine inuentam tuam substantiam,
 Velum creati sumat operis antea,